

Hvad er Burning Man?

Hvert år samles omkring 50.000 mennesker et sted i ørkenen i Nevada for i nogle få dage at realisere en drøm – eller rettere: en mængde drømme, der tilsammen ligner en utopi.

Af alle de byer, der har eksisteret gennem tiderne, er Black Rock City nok den mest besynderlige. Vi er vant til, at byer er statiske af natur; det er os, indbyggerne, der lever, dør og forandres, døgnfluer omgivet af byens langt mere gradvise evolution mod nye former. Black Rock City - hjemstedet for den årlige Burning Man festival – er fundamentalt og markant anderledes. Byen eksisterer kun i fem dage om året, i slutningen af september; der er ingen telefonforbindelse, ingen penge og ingen genkendelige sociale normer. Det er den eneste by, hvor selv arkitekturen er mere flygtig end har ført til byens stadige genopstandelse gennem de snart 25 år, Burning Man har eksisteret.

Festivalen startede ved et tilfælde.

Det, der nu er Burning Man, blev grundlagt i 1986 af Larry Harvey, en 38-årig amerikaner med en lidt usædvanlig tilgang til at komme sig over kærestesorg.

Harvey, der lige var kommet ud af et langvarigt forhold, samlede et par venner på en strand og byggede en træfigur – the Man – som de så brændte af på efterårsjævndøgnet, den dato i september hvor nat og dag er præcist lige lange.

Bålet tiltrak imidlertid andre mennesker, der spontant blev del af begivenheden – og Harvey, der var tiltrukket af ideen om at skabe noget nyt i fællesskab med andre, besluttede sig for at gentage det næste år.

Dengang var de 20 mennesker i alt, og figuren af The Burning Man var 2,5 meter høj.

Siden udviklede begivenheden sig radikalt; den flyttede væk fra stranden, og deltagernes lejr blev gradvist til en selvstændig by.

Nu, hver gang Black Rock City genopstår, er det under et nyt tema og med nye former.

I 2010, hvor jeg og tre andre danske

den drøm, der

venner tog dertil for første gang, stuvet sammen i en lejet campingvogn, var temaet 'Metropolis: the Life of Cities'. Burning Man-figuren var da 32 meter høj, og deltagerantallet var vokset til 50.000, der kom fra nær og fjern.

Den massive by, vi kom til, var bygget af tusinder af frivillige, der var taget til Nevadas ørken for at tage del i en fælles drøm: at konstruere et nyt samfund, leve i det i en uge, fuldt ud, og så dekonstruere det hele igen.

Byen er, mens den eksisterer, formet som en gammel LP-plade så kolossal, at man kan fortabe sig i den – med The Man i midten af cirklen.

De amerikanske overvågningssatellitter må i den

uge se en neonfarvet lysblomst dukke frem af ørkenens mørke, som en atomsprængning i langsom gengivelse.

Det er alskens mennesker, der kommer til Burning Man. Nogle har man hørt om.

En af You Tube's grundlæggere var i campingvognen ved siden af vores og kom over til en omgang dansk pølseret den første aften; han var fløjet ind med privatfly.

Andre er veteraner fra dengang i 1997, hvor der kun var 10.000 mennesker på festivalen – hardcore »burners«, som nu bruger deres tid på at skrive små-vrisne artikler i lejrens avis om hvordan den nye generation, som alle nye generationer, slet ikke har forstået hvad Burning Man virkelig handler om.

Men langt de fleste er ganske almindelige mennesker – bankfolk, reklamemennesker, studerende, lærere – som bare tog en beslutning om at være del af noget specielt.

Barbie Death Camp

Og specielt er det. For Burning Man er ikke nogen Skanderborg-festival writ large .Oplevelsen er i det hele taget ikke orkestreret, bortset fra de mest basale sikkerhedsforbehold.

Der er bare 50.000 mennesker, der samles i en ørken i en uges tid og lever i et samfund, de selv har bygget.

Nogle slår sig sammen og laver tårnhøje trækonstruktioner, som det infernalske 'Malmart«, en kritisk kommentar til Amerikas all-

estedsnærværende indkøbsgigant WalMart.

Andre laver installationskunst, som for eksempel »Barbie Death Camp«, en koncentrationslejr fyldt med kvæstede og korsfæstede Barbie-dukker. (Mattel, producenten bag Barbie-dukken, er ikke blandt festivalens sponsorer).

Andre igen holder foredrag, maler, springer på trampolin, spiller jazz, underviser, blander

drinks, laver smykker, lægger tarotkort, danser tango eller uddeler gratis hot dogs.

Fælles for dem alle er, at de lever sig fuldt og helt ind i drømmen om et sted, der aldrig har eksisteret før de besluttede sig for at skabe det. Den eneste måde, man kan falde udenfor på Burning Man, er hvis man ikke bidrager med noget til den fælles oplevelse.

Burning Man is like a big family picnic. Would you sell things to one another at a family picnic? No, you'd share things.

Burning Man er ikke et sted med plads til dansk mådehold eller minimalisme

Det er et sted, hvor folk går »all in« – og det i e n grad, der er svær at forklare. Stoffer er for eksempel en fast del af Burning Man. Nogle eksperimenterer med stoffer for første gang; andre, får man på fornemmelsen, har vist allerede eksperimenteret med dem et par årtier.

Man ser mennesker, der danser trance-agtigt til den lyse morgen, og andre, der tager på ørkenvandring i bedste Timothy Leary-stil.

Hel eller delvis nøgenhed er ikke usædvanlig, og efter nogen tid ikke så bemærkelsesværdig heller.

Men det var den påklædte majoritet, der for alvor gjorde det klart for os, hvor meget folk går op i Burning Man.

Vores lille danskergruppe havde hørt, at folk klædte sig ud, så vi havde pligtskyldigt lagt vejen forbi en karnevalsbutik og købt et par remedier – en safarihat, en dyrepasser-skjorte, endda et net, så vi kunne fange forbipasserende og give dem et stempel fra vores lejr.

Vi tænkte, at vi havde været kreative; det varede præcist indtil vores ankomst, hvor vi måtte sande, at vi var håbløst underdressed.

Burning Man er ikke et karneval eller en 28 fastelavnsfest. Burning Man er et veritabelt Mad Max -skue af post-apokalyptisk vanvid. Til en dansk kostumefest er man bevidst om, at alle har taget midlertidige masker på – »se, hvor sjovt jeg er klædt ud«. På Burning Man, derimod, var der ekstreme ud- og afklædninger – men der var ikke nogen fornemmelse af, at folk havde kostumer på. Tværtimod virkede mange, som om de for første gang havde taget deres rigtige tøj på.

Burning Mans grundlæggere kalder det Radical self-ex-pression, med tryk på »radical«: det gælder om at leve det liv, skabe den by, som er det stærkeste og reneste udtryk for hvem du er.

En ny social arkitektur

Det samme princip kommer til udtryk i arkitekturen. Enhver, der måtte have tvivlet på almindelige menneskers skaberkraft, bør besøge Burning Man; dér ser man, hvad ganske almindelige hverdagsmennesker kan komme op med, når de slipper deres kreative side løs.

Ørkenen i og omkring Burning Man er spækket med bygninger, strukturer, installationer og kunstværker, skabt af deltagerne selv, som i nogle tilfælde er taget derud flere uger forinden for at påbegynde byggeriet. En del af det er exceptionelt; andet

udfordrer ens normer på tankevækkende vis.

Og selv de værker, der ikke i sig selv er overvældende, får ikke desto mindre en vis glans af at stå på en tom, flad ørkenslette, et udstillingsrum hvor intet kommer imellem himlen og dig selv.

Der er en helt særlig magi ved at cykle langsomt gennem en mild sandstorm, hvid-i-hvid, øjnene dækket af en skimaske, og pludselig se endnu en ny struktur, et nyt kunstværk, dukke frem af stormens dis. Det er imidlertid ikke kun ens tanker om det fysiske rum, der bliver udfordret på Burning Man.

Det i sandhed bemærkelsesværdige er den sociale arkitektur, der hviler over festivalen.

Burning Man har en filosofi med navnet »Leave No Trace«

Helt enkelt skaber Burning Man en ny samfundsog samværdsstruktur, som ikke har sin lige andetsteds. Der er for eksempel ikke nogen penge på Burning Man; bortset fra et enkelt sted, hvor man kan købe isterninger, er det ganske enkelt ikke muligt at hverken købe eller sælge noget i den uge, man er der.

Kommercielle tiltag er bandlyst. Der er ikke engang en bytteøkonomi.

Der er kun et princip om »gifting« – at man tager noget med, som man kan give andre, uden forventning om at få noget igen.

Og det fungerer faktisk.

Det er så tæt på visionen om et velfungerende, ikke-materialistisk samfund, som man kan komme. Det, der var allermest slående, var dog ikke mangelen på økonomi, men mangelen på svineri

Burning man 10 års statistik

År	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Højde på figur	104 fod	90 fod	85 fod	85 fod	105 fod	69 fod	70 fod	105 fod	85 fod	61 fod
Deltagere	51.525	53.963	56.149	69.613	65.922	67.564	67.290	69.493	70.248	78.850

Burning Man har en filosofi med navnet »Leave No Trace« – en tro på, at mennesket bør leve i pagt med naturen og ikke efterlade noget, der ikke var der i forvejen.

Den filosofi er i sig selv ikke overraskende; i disse miljørigtige øko-tider er det vel netop hvad man forventer. Det overraskende er, at deltagerne i Burning Man rent faktisk udlever filosofien, alle til hobe.

Igen og igen så man folk, der samlede vildfarent småskrald op eller forsigtigt proppede deres cigaretskod i lommen i stedet for at smide dem over skulderen.

Enhver, der har været til en festival i Danmark – eller blot en tur på Rådhuspladsen – ved, hvor banebrydende en sådan social adfærd er.

Det er ikke helt let at forklare, hvad der får 50.000 mennesker til frivilligt at rydde op efter sig, men det giver håb om, at utopien om et bæredygtigt samfund måske ikke er så utopisk endda.

Et tankevækkende spørgsmål

Burning Man viser, at det, der kan virke umuligt, nogle gange er muligt; det viser, at der – i hvert fald i Nevada – er rum til at skabe noget helt nyt, at definere en social og fysisk ramme, som ikke er set før.

Og på den måde er Burning Man- festivalens mest tankevækkende aspekt

måske det spørgsmål, det stiller til alle sine fremtidige deltagere: Hvad ville DU bygge, hvis du var i Nevada og havde en ørken som dit kanvas? Hvad ville du bidrage med? Hvilke byer, hvilke brudstykker af fremtiden ville du give form til, hvis du havde muligheden for at skabe noget helt nyt, uden at skulle tage hensyn til andre end dig selv? Det er et på nogle måder foruroligende spørgsmål, fordi vi er vant til at tage vores sociale og faktiske arkitektur for givet.

I den forstand, hvis ikke andre, stiller Burning Man et spørgsmål, som har betydning langt ud over Nevadas grænser. Næste års tema er »Rites of Passage'. Jeg ved endnu ikke, om jeg kommer tilbage.

